

REFLEX nuda s Němci

Foto: Archiv

Reflex 46/2013 - 14.11.2013 - text: Vojtěch Varyš

Takzvaný německý festival čili pražská přehlídka současného divadla z německy mluvících zemí byl svého času prohlašován za „nejvýznamnější událost v českém divadle“. Letošní ročník však patřil k notně ospalým. Co se to děje?

Staré jistoty už neplatí. Často šokující a skandální postupy německých divadelníků, kteří provokovali publikum neuctivým přístupem ke klasikům, ostrými pohledy na naši současnost a minulost a nebáli se těch nejextrémnějších jevištních metod, nám po léta přinášely krvavou a mnohdy nechutnou, vždy však inspirativní a očištnou lázeň od obvyklé pražské divadelní nudy.

Na letošním výběru inscenací se nepochybně podepsala finanční stránka věci: většinu produkcí, jež se na festivalu představily, tvořila monodramata, komorní inscenace pro pár herců a další podobné projekty. Lucemburský herec Luc Feit se snažil dojímat diváky černohumorným příběhem z nemocničního pokoje Svět, černé slunce, vídeňští divadelníci přivezli komorní hru mladé autorky Anne Habermehlové Vzduch z kamene, která posté dokola omílala rodinná dramata od druhé světové po současnost, incest či složité vztahy mezi matkami a dcerami nevýjímaje. Do podobné vody vstoupila „židovská“ komedie slavného Deut-sches Theater z Berlína Mateřština Mamelošn. Ta sice nakonec sklouzla k sentimentálnímu rodinnému dramatu, v němž po vzoru evropské grantové dramatiky nechybělo ani židovství, ani dědictví komunistické DDR, ani lesbické vztahy, mohla se však pochlubit alespoň slušným herectvím. Tak to bylo i v případě monologu Jidáš, jež sehrál – kompletně nahý a po celou dobu zády k publiku – mnichovský herec Steven Scharf. Co ale naplat, když svým mocným hlasem neprožíval žádný skutečně silný text.

Zkrátka žádné vzrůšo. Pryč jsou nejen hektolitry spermatu a krve, jimiž se to dříve na německých jevištích jen hemžilo, ale také provokativní myšlenky a originální formální nápady. Letos se poklidně meditovalo nad dávno vyřešenými otázkami. Při jisté znalosti současného repertoáru za hranicemi však lze říct, že naši sousedé stále mají co nabídnout a chyba byla tentokrát spíš na straně festivalové dramaturgie. Ta navíc pracovala s omezeným rozpočtem, a přivést špičkové západní produkce samozřejmě není zadarmo.

Aspoň že na konci festivalu proběhla na Nové scéně pravá švýcarská taškařice. Hudebně-kabaretní produkce Kappelle Eidg.Moos si osvěžujícím způsobem utahuje z mnohých národních švýcarských – a obecně alpských – tradic. Zájemci se také mohli zúčastnit festivalového výletu do Berlína, kde je stále co k vidění: Villa Verdi v režii Johanna Kresnika, patřičně velkolepá, a přitom neuctivě ironická operní zpověď starých bardů, patří k ozdobám repertoáru Volksbühne.

Jisté pochybnosti lze mít také nad letos vyhlášenou Cenou Josefa Balvína, kterou festival každoročně (původně pod názvem MAX) uděluje „nejlepší české inscenaci německého textu“. Letos cenu získal Kabaret Kafka, jenž vznikl v brněnské Redutě a nyní se přesunul do repertoáru Divadla Na zábradlí. O kvalitě inscenace režiséra Daniela Špinara není sporu, za prvé však lze polemizovat s tím, že jde o nastudování německého textu – jde totiž primárně o autorský tvar, inspirovaný Kafkovým Dopisem otci. Větší otázky pak vzbuzuje personální propojení oceněných s udělujícími – šéfdramaturgem festivalu je Petr Štědroň, tehdejší umělecký šéf Reduty a dnešní ředitel Divadla Na zábradlí, a dramaturgyní oceněné inscenace je Dora Viceníková, zároveň členka poroty Ceny Josefa Balvína (třebaže se letos zdržela hlasování). Kabaret Kafka s fenomenálním hereckým výkonem Vladimíra Marka stojí za pozornost, ale okolnosti udělení právě Balvínovy ceny nicméně mohou jeho pověsti spíše uškodit.

Německý festival je tradičně zásadní akcí pražského kulturního podzimu a vzhledem k mimořádnému vlivu na české divadelní prostředí i vysoké kvalitě většiny předchozích ročníků nelze nad jednou nevydařenou edicí lámat hůl, organizátoři by si ale měli do budoucna dát pozor, aby neusnuli na vzpomínkách na minulé zaslulhy.

Diskuse ke článku

Přidat komentář...

Okomentovat pomocí...

Plugin pro sociální síť Facebook

**VOJTĚCH VARYŠ: Úsvit mrtvých
aneb Kačenka nechala Vítka kvůli
Tomiovi**

**Zpackané vyšetřování vraždy. Co
se stalo v Egyptě**

AKTY X 2013: Je rozhodnuto!